

בין בת אחת לזה אחר זה, אלא שלא רצו להעמיד משנתנו בבת אחת דוקא, לכך הגיהו במשנה 'לא היתה שותה'. (וכן נקט בעל המאור — נדפס בסוף מסכת קדושין). ויש סוברים שלעולא ורבי יצחק אפילו בבת אחת אין נאמן עד אחד להכחישו. (ע' בתירוצם השני. וכן בתוס' שני' ורא"ש כתבו שבסוטה הואיל ונאמן מדאורייתא, אין ע"א מכחישו אפילו בב"א. וכן י"ל לדברי רבי שמעון בר אבא בשם רבי יוחנן בירושלמי (מובא בתוס'), שאף בבת אחת אינה שותה מפני שרגלים לדבר).

ב. התוס' הוכיחו מהסוגיא ביבמות [דלא כמשמעות רש"י כאן], שאין די שיעידו בזה אחר זה, אלא רק אם בית דין כבר פסקו והורו עפ"י עדות האחד, אין דברי השני מתקבלים. וצדדו בתוס' שמא עולא ורבי יצחק אינם מצריכים פסק בית דין בינתיים. ובכתובות כתבו התוס' שבמקום שעד אחד נאמן מדאורייתא, הרי הוא כשנים אפילו לא פסקו בית דין על פיו. (וכ"כ הבית-שמואל (קצח סקי"א) בדעת הרמב"ם והטור).

ג. לדברי הירושלמי (מובא בתוס'), אין חילוק בדין זה בין איש לאשה, וכשם שהאיש מכחיש את האיש כך האשה מכחשת את האיש, שהרי האמינה כאן תורה אף פסולי עדות. ואולם המאירי כתב שכל שהעיד כשר בטומאה ואשה או קרוב אומר לא נטמאת — אפילו בבת אחת, אין דברי האשה או הקרוב כלום.

ה. לפי לשון אחת בדברי רבי נחמיה, כל מקום שהאמינה תורה עד אחד — הלך אחר רוב דעות, ושתים נשים באיש אחד, כמו שני אנשים באיש אחד. ולפי לשון אחרת, אם בא עד כשר מעיקרא, אפילו מאה נשים מעידות כנגדו, כעד אחד הן (ואם נתקבלה עדותו של ראשון כשנים, אין דבריהן כלום כנגדו. ואם בבת אחת — הרי זה ספק. רש"י). ורק אם גם הראשון היה עד-פסול, אז הולכים אחר רוב דעות. אין חילוק בדין 'רוב דעות' בין קולא לחומרא. א. הלכה כלשון אחרונה. (רמב"ם סוטה א, יח).

ב. משמע מרש"י שלפי לשון אחרונה, אם קדמו עדים פסולים ואמרו נטמאת ונתקבלה עדותם, ובא עד אחד כשר ואמר לא נטמאת — שותה, שלעולם עד כשר מערער עדות הפסולים, אפילו בזה אחר זה. (וע"ע בכל הענין בבאור שיטות הראשונים, בחזו"א אה"ע כט).

פרק שביעי; דף לב (ג)

נב. אלו דברים נאמרים בכל לשון ואלו נאמרים בלשון הקודש בלבד?

אלו נאמרים בכל לשון; —

פרשת סוטה (ואמר הכהן לאשה — בכל לשון שהוא אומר. ורש"י גרס ואמר אל האשה — בכל לשון שהיא שומעת).

אעפ"י שאומר הכל בכל לשון, שם השם צריך להאמר בלשון הקודש בלבד, [בקריאת

אדנות]. (עפ"י שו"ת הרשב"א תתמב. וע' בשו"ת אגרות משה או"ח ח"א לב,ו).

וידי מעשר ('אמירה' 'אמירה' מסוטה).